

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Poslanični štev. se prodajajo po 3 nč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nč. (10 stot.) OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na narožbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. - Tiskarstva Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti štev. 20. Poštne-hranilnični račun štev. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Državni zbor.

DUNAJ 25. (Izv.) V skrajno slabo obiskani zbornici se je danes končala debata o prvi skupini brambnega zakona. Glasovanje se bo vršilo v jutrišnji seji. Ta skupina obsega najbolj sporne določbe cele brambne reforme, ki izkazuje največ kritike.

Domobranski minister Georgi v svojem poldrugournem govoru ni posebno srečno branil predloge, zlasti pa so bili njegova argumentacija v zadevi štiriletnih služb v vojni mornarici in pa njegov argumenti napram dejstvu, da sta Dalmacija in Primorje skoraj izključno prizadeta po službi v vojni mornarici, precej piškavi in so posebno pri dalmatinskih poslancih naleteli na odločen odpor.

Danes sta prišla na vrsto tudi dva jugoslovanska govornika in sicer posl. dr. Laginja in dr. Tresić-Pavičić. Prvi je odločno protestiral proti zlorabi armade v notranjih zadevah in poudarjal, da je dolžnost vseh slovenskih zastopnikov primorskih dežel, da se kar najodločnejše izrečejo proti tistim obtožbam brambnega zakona, ki ustvarjajo za primorske dežele pravcato izjemno stanje. Končno je zahteval, naj se čimprej odpravijo nasilne razmere na Hrvaškem, kajti le potem bodo jugoslovanski poslanci radovalno storili svojo dolžnost napram državi, če ona stori svojo napram Jugoslovanom.

Posl. dr. Tresić-Pavičić je poudarjal, da je sramota za državo, da na tak način postopa proti jugoslovanskemu ljudstvu, ki se ne more braniti. V nadaljnjem je ironično kritiziral ljubezen slovenskih klerikalcev napram nemškemu službenemu jeziku ter končno izjavil, da bo njegov klub v imenu protesta proti krivicam, ki jih nalaga brambni zakon primorskim deželam, glasoval proti brambnemu zakonu.

Z zelo neprijetnimi občutki, so poslali polj. ki poslanci maloruskega govornika posl. Wasilka, ki je v svojem govoru že koval kapital iz znanih cesarjevih besed za svojo stranko, onih besed namreč, da se v bodoče ne sme enostransko reševati nobeno vprašanje, ki zadeva obe narodnosti v Galiciji.

Posl. Wasilko je namreč poudarjal, da se nahaja sedaj vprašanje vodnih cest v aktualnem štadiju. Ta zadeva, ki se je sedaj reševala edino le v poljskem interesu, se sme končno rešiti edino le v soglasju z Malorusi.

Kompenzacije za vodne ceste.

DUNAJ 24. (Izv.) V zadevi vodnih cest so se pojavile težkoče, ki se zde za enkrat nepremagljive. Kakor se zatrjuje v parlamentarnih krogih, so zahteve ostalih alpskih dežel celo vladi sprejemljive, zasedaj pa popolnoma nesprejemljive zahteve kranjske dežele, ker so zastopniki Kranjske zahtevali naprave, ki po nazorih vlade ne morejo biti predmet pogajanjem. Skupne zahteve alpskih dežel prekoračajo svoto 90 mil. K, dočim bi pa bila vlada pripravljena dati le okrog 70 mil. K.

PODLISTEK

Vitez iz Rdeče biše.

(Le chevalier de Maison Rouge).

Roman iz časov francoske revolucije. — Spisal Aleksander Dumas star.

Lorin se je ozrl k Mauricu, in tudi Genevieve, ki se ni mogla premagovati, je naglo uprla svoje oči v mladega moža.

Tudi Maurice jo je gledal in si pritiskal roke na srce.

„Vem za sredstvo, ki bi Vas rešilo,“ je dejal Lorin.

„Gotovo?“ je vprašal Genevieve, a pri tem so ji žarele oči od veselja.

„Oh, jamčim za to.“

„Kako bi Vas blagoslovljala, Lorin, ko bi me rešili!“

„Ali ste videli Dixmerja?“ je rekel.

„Ako hočete biti rešeni, naj sede on na železno stolicu, pa je.“

Dixmer je brezdvomno čital Lorinu iz oči, kar je ta povedal; kajti sprva je obledel, toda kmalu se je zopet pomiril, zopet mu je zaigral na ustnicah njegov peklenski nasmeh.

„To je nemogoče,“ je dejala Genevieve, „potem bi ga ne mogla več sovražiti.“

„Recite raje, da pozna Vašo plemenitost in da Vam kljubuje.“

„Brez dvoma, kajti varen je pred seboj, menoj in nami vsemi.“

Aprovizacija primorskih mest z mlekom.

DUNAJ 25. (Izv.) V današnji seji državnega sveta je član posl. Povše opozoril vlado na nedovoljno aprovizacijo primorskih mest, zlasti Trsta, Pule in Opatije z mlekom. Okolica teh mest je že po svojih orografskih posebnostih nezmogoča, da bi producirala toliko mleka, kolikor ga je treba. — Aprovizacijo je treba izvršiti torej iz oddaljenejših krajev, kar je pa mogoče le tedaj, če vlada pomaga s primernimi tarifi.

Zastopnik železniškega ministrstva ministrski svetnik Pichler je obljubil, da bo vlada posvetila tej zadevi vso pažnjo.

Češki narodni socialci proti mladom.

PRAGA 24. (Izv.) Na zborovanju češke narodne socialne stranke sta poslanci Kiofáč in Šifibery zelo ostro nastopila proti politiki mladomčehov in čeških agrarcev v parlamentu. Posl. Kiofáč je posebno ostro grajal njihovo ponesrečeno taktiko, ki je kriva, da Čehi izgubljajo pozicijo za pozicijo, vsled česar jih tudi vlada zapostavlja vedno bolj in bolj.

Ogrsko-hrvatski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 24. (Kor.) V današnji seji je bila prečitana izjava poslancev Košutove in ljudske stranke in brezstrankarskih 48nikov, ki naznanja, da se odrekaajo pripadajočim jim zapisničarskim mestom in mestom v odsekih.

Sklepe dveh ljudskih zborovanj v zadevi brambne reforme je dal položiti v arhiv, češ, da imajo tako zborovanja edino le pravico vlagati peticije, česar pa oni sklepi ne vsebujejo.

Nato so bili v zadnji seji sprejeti zakonski načrti sprejeti tudi v tretjem branju. — Trgovinski minister je predložil zakonski načrt v zadevi trgovinskega pomorskega prometa z Bolgarijo. Nato je bil odobren rekrutni kontigent za l. 1912.

Zaplenjeni črnorumeni lepaki.

PRAGA 25. (Izv.) Državnoppravna stranka je izdala za današnji svoj protestni shod proti brambnemu zakonu lepake, ki so bili tiskani na črnorumenem papirju. Policija je zaplenila te lepake, češ, da je črnorumeni barva v očividnem nasprotju s programom stranke. Policija je bila torej menenja, da je hotela stranka sramotiti avstrijske barve.

Poznanjski Poljaki in vsesokolski zlet.

PRAGA 24. (Izv.) Iz Poznanjskega je prispelo danes brzjavno poročilo, da so se sedaj tudi poznanjski Poljaki priključili galicijskim in odpovedali udeležbo pri vsesokolskem zletu.

Dar Zagreba Pragi.

ZAGREB 25. (Izv.) Ob priliki sokolskega zleta v Pragi odide v Prago tudi zastopstvo mesta Zagreba z županom Holcem na čelu. Zagrebško zastopstvo izroči praškemu županu dr. Grošu krasen dar mesta Zagreba posestrimi Pragi, namreč plaketo, ki kaže Slavo v hrvatski narodni noši, ko z materinsko ljubeznijo vodi mlade

deniča Sokola na sokolski zlet. V ozadju se kažejo konture mesta Zagreba. Plaketa je delo mladega hrvatskega umetnika Ivana Kerdića, ki je pravkar dokončal svoje študije v šoli medaljerja prof. Marschala.

Poneveril 120.000 mark.

BEROLIN 24. (Kor.) Danes je poneveril 29letni bančni sluga Zebell svoto 120000 K, ki bi jo bil moral plačati v državni banki, in je pobegnil.

Stavka mornarjev na Francoskem.

PARIZ 24. (Izv.) V Marsilji se vedno bolj širi stavka mornarjev in drugega po morskem delavstva. Mornarji so vsi zaustavili ladje, njim pa so se priključili tudi mehaniki in ladijski tesarji.

Afrikanse pravne razmere na Koroškem.

Graška „Tagespost“ je pred dnevi priobčila pod zgornjim naslovom članek, v katerem je očitala državnemu poslancu dr. Rybářu, da se ni natančno informiral o znanim slučaju discipliniranja dveh koroških slovenskih odvetniških koncipijentov, predno je celo stvar sprožil v dunajskem parlamentu. Dr. Rybář je z ozirom na to očitano poslanca „Tagespost“ popravek, ki je priobčen v večernem listu „Tagespost“ dne 20. t. m. in ki se glasi:

„Ni res, da je po meni v državnem zboru omenjen disciplinirani slučaj dveh (pravilno štirih) slovenskih odvetnikov prišel po ovinku preko slovenskih listov v javnost; res je pa, da je priobčila ta disciplinarni slučaj in dotično najvišjesodno razsodbo v nemškem jeziku na Dunaju izhajajoča „Gerichtshalle“; ni res, da sem govoril o tem disciplinarnem slučaju v popolnoma popačen obliki; res je pa, da sem se sirogo držal v „Gerichtshalle“ na podlagi najvišjesodne razsodbe priobčenega izvajanja, iz katerega izhaja, da dotični slovenski odvetniki niso bili obsojeni, ker so baje ponaredili v slovenskem jeziku sestavljena pooblastila, temveč da so bili po disciplinarnem izreku obsojeni zato, ker sta se „dr. F. in dr. O. kot odvetniška kandidata in zastopnika strank branila razpravljati v nemškem jeziku, dasiravno ju je razpravni sodnik ponovno pozival v to, naznanivši jima posledice in ker sta „dr. B. in dr. M. kot odvetnika in zastopnika strank zaukazala svojima imenovanima koncipijentoma, da ne razpravljata v nemškem jeziku“; ni torej res, da bi se ne bil potrudil, da bi se poučil o slučaju; res pa je, da sem natančno navedel razsodbo, ki sem jih kritiziral.“

„Tagespost“ pripominja k temu popravku, da je torej dr. Rybář uporabljal kot informacijski vir edino le razsodbo najvišjega sodišča in da je to razsodbo silno pobijal, po načelu: kdor ni zame, je proti meni. Graški list dostavlja še potem, da bi bil moral spoznati, ako bi si bil prej poskrbel informacije iz Koroške, da ona razsodba,

*) Dotična izvajanja dr. Rybářa, kakor poročevalca manjšine, prinesemo po stenografskem zapisniku. Ured.

jal za republikanca?“ je vprašal predsednik.

„Oh, tega ne morem povedati, kajti nisem poznal občana Dixmerja, in to mi je zelo ljubo.“

„Toda tega ne poveš, da je tvoril občan Maurice Lindey vozle čistega prijateljstva med teboj in obtoženko?“ je vprašal Fouquier.

„Ako ne povem,“ je odgovoril Lorin, „ne povem zato, ker se mi ne zdi lepo, da bi to povedal; jaz menim, da bi se lahko zgledovali na meni.“

„Občani porotniki,“ je dejal Fouquier, „bodo dobro pretehtali to čudno zvezo dveh republikancev z aristokratino in to v trenutku, ko ji je bila dokazana ena najhujših zarot, kar je bilo že skovanih proti domovini.“

„Kako naj bi bil vedel za zaroto, o kateri govoriš, občan obtožitelj?“ je vprašal Lorin, ki ga je bilo to brutalno dokazovanje bolj razjarilo nego prestrašilo.

„Vi ste poznali to žensko, bili ste njen prijatelj, imenovala Vas je svojega brata, a Vi njo svojo sestro, in vzlic temu pravite, da niste vedeli za njene korake? Ali je mogoče,“ je dejal predsednik, „da je ona sama storila to, česar jo obdolžujemo?“

„Ni sama storila tega,“ je odgovoril Lorin, „povedala Vam je že, jaz sem Vam povedal in zopet ponavljam, da jo je izpodbudil k temu njen soprog.“

„Kako to, da nisi poznal moža, saj je bil mož vendar združen z žensko?“ je vprašal Fouquier. (Dalje.)

ki jo je pobijal, ni mogla biti drugačna, ker se pač ne more trpeti v agitatorične svrhe uprizorjeni poizkus izsiljenja uporabe slovenščine pri celovškem sodišču.

Čudna je ta pripomba „Tagespostina“, kakor je sploh čudno pravno mišljenje vsega avstrijskega nemštva, ki kratkoma odreka koroškim Slovincem pravico do uporabe njihove materinščine pred sodiščem in smatra vsako besedico, ki jo izreče ali slovenska stranka in njen zastopnik pred sodiščem, za agitacijo in provokacijo. Prav posebno pa velja to za celovška sodišča, pred katerimi so se še pred kratkim nemočno vršile razprave v slovenskem jeziku in je šele era Hochenburger odvzela slovenskim strankam v državnih osnovnih zakonih zjamčeno jim pravico do uporabe materinščine.

Za vse to pač ni treba iskati šele informacij na Koroškem! In kje naj bi jih po „Tagespostnem“ meniju iskati dr. Rybář? Najbrž pri onih nemških odvetnikih, ki so s svojim hujkanjem pri sebi vrednem justičnem ministru dosegli, da so se zaprla vrata slovenščini v Celovcu, glavnem mestu dežele, katera celo vzlic vnebovpijočim sleparstvom pri ljudskem štetju še danes izkazuje četrtino prebivalstva slovenske narodnosti, sam sodni okraj celovski pa tudi znatno manjšino ter je v smislu dosedaj še neizpodbite, že dolga leta stare ministrske odločbe celo v Celovcu samem slovenščina priznana kot v deželi navaden jezik in mora mestni urad kot politična instanca prvega reda sprejemati in reševati slovenske vloge.

Če razsodba najvišjega sodišča v zgoraj omenjenem slučaju ni dovolj zanesljiva informacijski vir, potem pač ne vemo, kje naj išče kdo še zanesljivosti! Saj menda vendar ni mislila „Tagespost“, da naj bi se bil dr. Rybář informiral pri slovenskih odvetnikih v Celovcu. Če bi bila mislila to, potem pač radi priznavamo, da so informacije s te strani gotovo točne in natančne in zanesljive, točnejše, natančnejše in zanesljivejše, nego pa tisti vir, iz katerega se je črpala podlaga za razsodbo najvišjega sodišča: celovška zagrizeno nemška odvetniška zbornica in pa tisti nemškonacionalni sodniki, ki na višji nalog, ali pa tudi brez njega, izpodkopljejo tla temeljem našega državnega življenja, prezirajoč najjasnejše določbe državnega osnovnega zakona.

Razumljivo je, da je to stvar pograbil tudi „Piccolo“, kakor gladen pes kost, ki jo je našel na cesti. On bi namreč hotel na podlagi tu omenjenega slučaju, ki se je odigral pred celovško sodnijo, konstruirati analogijo med celovškimi in tržaškimi sodnimi razmerami, hotel bi, da se Slovincem tudi v Trstu meri pravica z enako mero, kakor v Celovcu. Seveda: „Piccolo“ bi ne bil več „Piccolo“, ko ne bi pograbljaj vsake prilike, ki prihaja prav njemu in njegovemu umevanju pravice in ravnopravnosti. Zato se s „Piccolom“ v tem oziru tudi ne bomo prepirali, povemo mu le, da ne dočaka nikdar trenutka, da bi se Trst ravnal po Celovcu, pač pa hočemo delovati na to, da pride čas, ko se bo morala enakopravnost tudi v Celovcu meriti z enakim merilom kakor v Trstu, kjer „Piccolo“ in tovariši sicer zavijajo še marsikdaj, a končno se že privadijo tudi na enakopravnost, pred katero imajo tak saprdinski strah!

V lajšanje bede v Istri.

Najni predlog posl. M. Mandiča in tovarišev v seji zbornice poslancev dne 12. junija.

Dne 17. maja t. l. se je usula strašna toča nad vasi Čezari, Šinci, Pobegi in bližnjo okolico v davčni občini Lazaret, krajna občina Koper v Istri. Suha toča je trajala okoli 10 minut, uničivši vse poljske pridelke, zgodnjo vrtnino, sadje, a posebno ves sad na trti.

Komisija, odposlana na lice mesta od strani k. kr. okrajnega glavarstva v Kopru dne 28. maja t. l., je ugotovila, da je toča povzročila škodo v Čezarjih in Šincih 100%, a v Pobegih in bližnji okolici da so uničene tri četrtine vseh glavnih pridelkov. Skupna škoda v vseh vaseh se ceni na 150—200 000 K.

Kletarska zadruga pri Pobegih se je obrnila takoj dne 22. maja t. l. s posebno vlogo na c. k. namestništvo v Trstu, proseč denarne podpore, ali pa v naravi modre galice in žveplja, da bodo mogli člani te zadruge in sosedje pogostejše čistiti vinograde, pogostejše škropiti in žvepljati in tako vsaj kako mladiko vzgajati za bodoče.

Škoda, povzročena po toči v onih vaseh, je tem večja, ker je letos letina v onih krajih sploh slabeje kazala.

Radi neugodnega vremena v spomladi ni bilo poljedelcem možno o pravem času saditi krompirja, graha in fižola, to je ravno prve in zgodnje pridelke zemlje.

Meseca aprila, ko je bilo na polju, v vinogradu, na vrtu in sadovnjaku že vse zeleno, je zapihala močna in mrzla burja, ki je polomila, pomendrala ali drugače poškodovala zgodnje pridelke.

Prve dni maja so že občutili tam prvo sušo, a k vsemu temu se je dne 17. maja t. m. pridružila še nesrečna toča, ki je siromašnemu poljedelcu zadala zadnji udarec.

Na ta način so ljudstvu vsaj za to leto uničeni pogoji za obstanek. Tam so propeli sami mali posestniki, ki iz skupičke od zgodnjih pridelkov zemlje plačujejo živila, ki so jih v zimi jemali pri trgovcu na dolg, dočim plačujejo z vinom davke, obresti od dolgov, obleko itd. — Za to leto so jim odvzeta vsa sredstva za obstanek, pak ni čudo, da jih toliko nevolja tira v obup.

Radi tega stavlajo podpisani sledeči nujni predlog:

C. k. vlada se pozivlja, da brez odloga ugotovi prošnji „Kletarske zadruge“ v Pobjegih ter da pravočasno priskoči na pomoč unesrečenemu prebivalstvu navedenih vasi s primerno podporo iz državnih društev.

V formalnem pregledu predlagajo, da se ta predlog z vsemi v § 42 pravilnika predvidjenimi skrajšanji odkaže odboru za blaženje bede.

V PRAGO!

V zadnjem trenutku pred odhodom v Prago še nekoliko resnih nasvetov, ki upamo, ne bodo brez uspeha.

Z veseljem in radostjo se vsakdo pripravljamo za naš veliki praznik v Zlati Pragi. Marsikateremu so še v spominu nepozabni dnevi. V vsesokolskega zleta in s tem večjo nestrpnostjo pričakuje šestega, ki bode vse dosedanje prekašal. Velikanske priprave, ki se vrše, nam pričajo, da bode marsikateri odšel iz Prage poln navdušenja nad to veličastno prireditvijo. Kar ni do danes še nobeden narod izvršil, to naredi Sokolstvo, naredi ona velika ljubezen do krasne ideje Sokolstva, ki si je danes osvojila tisoče in tisoče src slovanskih Sokolov, ki z vstrajnim, nesebičnim delom žrtvujejo vse.

A vendar ne živi v sanjah, da ne bodeš razočaran, ne plavaj nad oblaki, da ne padeš. Spomni se, da je to naša prva Olimpijada, katere se udeležijo tudi ti in da se moraš za njo tako pripraviti, kakor so to storili stari Grki. Ali se bi upal nastopiti pred tisoči in tisoči gledalci nepriljubljen, da bi samo z enim gibom pokvaril celi krasni vtisk? Upamo, da ni nobenega med nami, ki bi to hotel storiti, ki bi hotel omadeževati čast našega naroda. Slovensko Sokolstvo mora pokazati celemu svetu, da delo, ki ga vrši desetletja že v domovini, ni bilo zastoj; pokazati mora, da v zlic vsem žalostnim razmeram, ki vladajo v naši domovini, visoko drži sokolski prapor, pod katerim zbira značajne, krepkosti člane našega naroda. To imej vsakdo na misli in potem bode sleherni znal, kaj mu je storiti.

„Delo je naša rešitev,“ pravi Tyrš, in radi tega moramo od tebe zahtevati delo povsod in vedno, kjerkoli kot Sokol nastopaš, predvsem pa o priliki vsesokolskega zleta. Ne zahtevamo od tebe nič, čemur bi se sami ne podvržili; bodi prepričan, da tako zaposlen ni nobeden, kakor bratje, ki skrbje za prireditve. Zato imamo odkrito prošnjo k vsem zletnikom: ne nadlegujte po nepotrebnem bratov, ki bodo imeli znamenja rediteljev. So to ljudje, ki so mesece in mesece žrtvovali ves prosti čas, marsikatero noč so prečuli pri delu, in to iz ljubezni do velike ideje sokolske. Radi tega bodite obzirni napram njim. Ne obračajte se za vsako nepotrebno malenkost k njim, vprašajte raje druge ljudi, saj jih bode tam na stotine. Bodite potrpežljivi, naj ne pride takoj jeza na dan, ako se ti kakšna malenkost ne izvrši tako, kakor si želiš. Misli si moraš, da je tu tisoče in tisoče ljudi, ki hočejo biti vsi postreženi. Zato potrpljenje pri vsaki priliki. Pokaži, da si Sokol! Na drugi strani pa izpolni natančno vse, kar ti reče ali svetuje reditelj. Ne smatraj posameznih odredb za sitarije, ne pridi nikdar z besedami: saj ni tako natančno. Ako Sokol ne bode vršil svojih dolžnosti, od koga naj to potem zahtevamo? Vseslovanski Sokolski zlet je prva in največja manifestacija Sokolstva. Gre se za čast Sokolstva, in radi tega je dolžan vsak Sokol, vsaka Sokolica, da eden drugega podpira; le na ta način lahko pričakujemo, da bo manifestacija veličastna, kakor si jo želi vsak Sokol. Naše medsebojno obnašanje bodi bratsko. Na ljubeznijo in navdušenje začnimo vsako stvar in uspeh je gotov.

Vseslovanski sokolski zlet se vrši v najbolj neugodnem času. Slovan stoji proti Slovanu, od vseh strani pa preži skupen sovražnik, ki hoče porabiti vsako malenkost v svoje črne namene. Vsi dosedanja napadi so srečno odbiti. Zleta se udeležijo vsi Slovani, marsikateri proti volji večine svojega naroda, in to samo iz ljubezni do Sokolstva. Različna namigavanja Slovanom sovražnih narodov, so odbita, vsi napadi so se izjavili. Zato je tembolj na nas samih ležalo, da ta velika manifestacija krasno konča. Izogibati se nam je vseh nepotrebnih in ne-

spametnih izzivanj. V dneh splošnega navdušenja se izreže marsikatera beseda, ki je pravzaprav brez pomena, a sovražnik kuje iz tega kapital. Takim stvarjem se izogibajte! Zlasti za nas Jugoslovane je to zelo važno, kajti žalostne razmere na jugu nam bodo dale mnogo, mnogo provokatorjev v Pragi, ki bodo skušali izzivati vsemogoče konflikte. Ogibajte se teh, zavrnite ostro vsakega, ki bi na ta nesramen način hotel kaliti lepo manifestacijo Sokolstva. Hlano navdušenje, krasni govori, različni klci ne spremene nič na razmerah na jugu, škodujejo pa ugledu celega Sokolstva. Zato proč s takimi nepotrebnimi stvarmi! Zlet ni čas praznih fraz, ampak je čas dela.

Od trenutka, ko je brat starosta dr. Scheiner one 25. maja v reprezentančnem domu naznanil začetek sokolskih slavnosti, od tega časa opazuje celi češki narod bolj kakor kdaj prej vpliv Tyrševe ideje na članstvo sokolskih društev. Zato je dolžnost vsakega Sokola, da povsod in ob vsaki priliki javno pokaže, da je v resnici Sokol, in to ne samo na telovadišču, ampak tudi drugod. Med drugim je tudi velikega pomena obnašanje Sokolov med vožnjo in pri prihodu v Prago.

Širša javnost, zlasti železnični uradniki, ki ne poznajo sokolske ideje in ki se ne morejo udeležiti zleta, sodijo Sokolstvo po tem, kako se obnaša v vlaku in zunaj vlaka na postajah. Zaradi tega je nujno potreba, da bi se vsak Sokol zavedal, da je tudi vožnja v Prago za Sokolstvo velikega pomena; da dostojno obnašanje posameznikov stvari mnogo koristi, nedostojno nasprotno mnogo škodi. Tudi med vožnjo bodite Sokoli!

Pri takih prilikah naj nihče ne pričakuje kakšnih udobnosti pri vožnji. Nasprotno! Tu mora biti vzorna disciplina od najmlajšega brata do najstarejšega. Stori se je vse potrebne korake, da poskrbi ravateljstvo železnice vse potrebno, toda, ako se pojavi tu ali tam kakšen nedostatek, ne preostane nič drugega, kakor s tem se zadovoljiti. Večkrat se zgodi, da hoče ta ali oni pokazati, da pozna paragrafe ali kaj podobnega, da ne vstopi v vlak, dokler ne bo za njega prostora, da je plačal svoj prostor itd.

To so stvari, s katerimi se samo šikanirajo nižje železnične uradnike, ki bi gotovo vsakemu prej ugodili, kakor pa ne. Zato se naj opusti tako nesokolsko obnašanje, tudi napram tem bodite Sokoli. Pred Prago uređite vse svoje stvari, da bodo v redu, da ne bode potem na kolodvoru nikakih zmešnjav.

V Pragi! Večina bode imela skupno prenočišče. V teh prenočiščih bode stalno nadzorstvo. Opozarjamo brate, da se obnašajo v skupnem prenočišču kakor se za Sokola spodobi. Kdor se ne bo držal predpisov, tega se odstrani iz prenočišča. Sploh veljajo za take, ki se v skupnem prenočišču ne znajo obnašati, ne pazijo na čistoto, ne puste drugih mirno spati, besede Vanicka: brat, ki se ne zna dostojno obnašati, ne spada v skupno prenočišče, ampak na ulico.

Ne ponočuj dolgo; pazi, da se bodeš vedno dobro prespal, za drugi dan lahko vzorno nastopaš. Ko se bodeš hotel okrepčati, pazi kam greš; samo v čiste in dostojne prostore sme Sokol. Na Letni bodemo obdovovali moč in krasoto — in ti bi hotel potem v krčmo?

Ne mislim očitati posameznikom čašo piva, toda želim, da naj bi slabši bratje ne pozabili, da so Sokoli. Ako bi bili vsi zletniki samo telovadci, bil bi v tem oziru brez skrbi — toda k nam se pridruži marsikateri, ki mu je samo za zabavo, in te vidiš v prostorih, kjer je na prodaj Venera. Tu je vaša dolžnost, bratje načelniki in staroste, da svojega člana opozorite na dolžnost pravega Sokola.

Upamo, bratje, da boste upoštevali ta kratka navodila in da bo nastop slovenskega Sokolstva v Pragi za naš narod časten.

Na zdar! **

Zletne odznake je dobiti danes od 8—9 v telovadnici.

Mestni svet tržaški.

(Seja dne 24. junija.)

Predseduje župan dr. Valerio. Ko se je prečital zapisnik zadnje seje, je svet dr. Puecher interpeliral župana o postopanju nekega kateheta v mestni šoli, ki je baje silil nekaj otrok k spovedi in sv. obhajilu z grožnjo, da jim sicer ne da sedaj verouk. Ker je po državnih zakonih zagotovljena v verskih stvareh vsakomur popolna svoboda, smatra interpelant, da je to početje kateheta v nasprotju s svobodo vesti in pravicami občine, zato vprašuje župana, če mu je to znano in če hoče dotičnega kateheta poklicati na red in prepričati, da bi se ponovili taki slučaj.

Magistrat predlaga, da se osnuje za varstvo zapuščenih otrok poseben zavod, ki bo podrejen neposredno županu. Kot posvetovalni organ se osnuje posvetovalni odbor, ki je sestavljen iz župana kot predsednika, treh članov mestnega sveta, mest-

nega protifizika, magistratnega asesorja, ki predstoji javni dobroteljski, tajnika generalnega ravateljstva javne dobroteljske, voditelja okrajnega sodišča, enega zastopnika policijskega ravateljstva in zastopnikov onih zavodov in privatnih društev, katere bi mestni zastop določil v to.

Svet dr. Wilfan hvali skrbno sestavljeno poročilo asesorja dr. Trühbauerja, ki je izdelal statut za potrebno in koristno ustanovo, ki drugje že blagodejno vpliva na pravilno vzgojo zaprščene mladine. Ne more pa si kaj, da ne bi opozoril tudi v tem slučaju na važnost narodnega momenta, ker je znano, da na pr. na Češkem in Štajerskem nastajajo čisto prepirl med varuhi in sorodniki varovancev. Varuh more namreč uplivati na varovanca tako, da mu kar določi narodnost. Ako morejo za odraslega uplivati višje kulturne ali družabne razmere najde govornik koncem kakor še za razumljivo, ali da bi tak varstveni urad smel že na podlagi svojega uradnega jezika kar kratkoma raznarodovati nedolžne otročiče, to se nikakor ne sme dovoliti.

In kakor laška večina navadno ne govori, pač pa pridno dela v prilog italijanske narodnosti, se je bati, da se tudi v tem slučaju ne bo drugače postopalo. Radi tega smatra govornik za potrebno, da bi vsaj funkcionarji te sirotinske ustanove po svojih sposobnostih dajali jamstvo za nepristransko postopanje. Opravičena je torej zahteva, da bo to varuško osebo, ki mora priti v ozke stike z otrokom, ki mu bo določalo način izobrazbe in mu celo izbiralo šole, da bodo torej ti uradniki že po znanju jezika za slovenskega otroka nadomeščali očeta, da ne bodo igrali le uloge birokrata. Predlaga torej, da se zahteva od vseh uradnikov tega sirotinskega urada, da morajo poznati slovenski jezik in dalje da se imenuje v sirotinske svete za posamezne okraje okolice kot člane mestne svetovalce, ki so bili izvoljeni v okolici.

Svet dr. Mrach se protivi Wilfanovemu predlogu, češ, da ima politično tendenco ter poziva večino, naj ga soglasno zavrne.

Svet dr. Puecher je s svojim znanim patosom izražal globoko občalovanje, da se je tako važno vprašanje, ki se tiče v prvi vrsti proletarijata, zaneslo na sterilno polje narodnega boja. Izrecno priznava, da so želje dr. Wilfana, v kolikor dr. Wilfan nima pri tem agitatoričnih namenov, povsem opravičene, ali po njegovem mnenju zadoštuje, da se le priporoča tudi znanje slovenskega jezika, ali nikakor ne gre, da bi se kar zahtevalo kot predpogoj za imenovanje teh uradnikov, da morajo poznati kar kakih 100 jezikov! Saj tudi socialisti ne zahtevajo, da bodo ti uradniki vzgajali v smislu njihovega programa, temveč se zanašajo na moč svojih idej.

Svet dr. Wilfan je poudarjal, da je dr. Puecher vedno zelo zgovoren, a najbolj takrat ko je v zadržki in hoče doseči, da bi rešil italijanstvo na eni in po socialističnih proglašeno enakopravnost na drugi strani. Ali to so le brunne želje človeka, ki hoče nositi volka in rešiti kozle.

Glede garancij, o katerih je rekel dr. Puecher, da jih socialisti v prilog dobri stvari ne zahtevajo, pravi govornik, da je razlika med namenom Slovencev ohraniti mladino svojemu narodu in željo socialistov uplivati na njeno mišljenje v svetovnem nazoru, pač prevelika, da bi se dala kar tako primerjati. Na Mrachove insinuvacije mu ni treba odgovoriti, ker ni mogel nobene govornikovega argumenta pobiti.

Pri glasovanju je padel prvi predlog, da morajo uradniki poznati tudi slovenski jezik, padel z vsemi, proti slovenskim glasovom, dočim so za drugi predlog, da se voli v sirotinske svete zastopnike okolice, glasovali tudi socialisti, a je predlog kljub temu padel. V ostalem so bili vsi magistratovi predlogi sprejeti enoglasno.

Tramvajska družba jo sprejela pogoje mestnega sveta glede novih tramvajskih prog, a pod pogojem, da občina mora že leta 1923 odkupiti vse tramvajske proge (kakor znano, je mestni svet sklenil, da more občina to storiti kadar hoče do leta 1948 proti 5letni odpovedi od strani občine). Mestni odbor predlaga mestnemu svetu, da sprejme pogoje.

Svet dr. Zanolla izjavlja, da bo glasoval za predlog mestnega odbora.

Svet dr. Puecher se je izrekel proti predlogu magistrata, ter predlaga, da mestni svet sklene, da vztraja pri sklepu od 13. marca t. i., to je, da odkloni novi predlog tramvajske družbe.

Ko sta dr. Puecherju na kratko odgovarjala dr. Brocchi in dr. Zanolla, je župan dr. Valerio zaključil ob 9 15 zvečer javno sejo, na kar se je začela tajna seja.

Domače vesti.

Zletniki v Pragi! Udeležniki praškega zleta iz Trsta in okolice se odpeljejo v sredo, dne 26. t. m. z osebnim vlakom ob 12 48 z državnega kolodvora. Zberejo se pol ure pred obhodom vlaka na omejenem kolodvoru, kjer se jim razdele za znižano vožnjo potrebne legitimacije in vozni

listki, brez katerih bi morali plačati celo vožnjo do Jesenic. Vsed tega se priporoča tudi okoliškim zletnikom, da vstopijo v Trstu. Na Jesenicah prestopimo v posebni vlak S. S. Z. Društvene člane legitimacije vzemite seboj! Predsedstvo T. S. Z.

Delavska zavarovalnica zoper nezgode je bila predmet shoda, ki ga je sklicala NDO minole nedelje dopoldne v društvenih prostorih. Shod je bil precej dobro obiskan. Kot referent je nastopil predsednik NDO, tov. dr. Kisovec, ki je poljudno pojasnil pomen zavarovalnice in njeno poslovanje.

Povedal je, da zavarovalnica v Trstu, ustanovljena za Kranjsko, Goriško, Trst, Istro in Dalmacijo, razpolaga s premoženjem v približnem znesku 5 milijonov kron in je razloži, da je to večinoma slovanski denar, saj se vendar steka iz dežel, katerih skupno prebivalstvo sestoji iz 3 četrtin Slovencev, odnosno Hrvatov. Ožigosal je postopanje uradništva, ki je skoro izključno italijansko, napram slovanskemu delavstvu, čegar jezika niti ne razume in noče razumeti; pozivljal je slov. delavstvo, da se začne bolj zanimati za slovenskemu delavstvu škodljive razmere v zavarovalnici. Tov. Križmančič je istotako z znanim humorjem posvetil v to italijansko gnezdo, ki se briga bolj za politiko, nego pa za slovenskega delavca trpina. Tov. Pregarc je pozivljaj, da naj člani pazno slede društvenemu delovanju in naj ne pozabijo tudi zidarske skupine, ki razvije prihodnji mesec lastno zastavo. Predsednik dr. Kisovec se je nato v imenu NDO zahvalil drž. posl. prof. Mandiču, ki je s svojo interpelacijo v državnem zboru podrežal tudi pristojna mesta in opozoril na škandalozne razmere v zavarovalnici, obenem pa je govornik še izjavil, da se bo NDO odslej še intenzivneje bavila s posameznimi socialnimi vprašanji in da o istem predmetu skliče še par shodov, tako, da bodo vsi tovariši natančno poučeni o razmerah v zavarovalnici.

Glasbena šola „Glasbene Matice“ v Trstu. Sklep III. šolskega leta 1911—1912 je jutri, v sredo. Vsi gojenci naj se zberijo v šolski sobi na Acquedotto št. 20 ob 2 in pol popoldne, kjer se jim razdele spričevala in dajo naznanila za prihodnje šolsko leto. Prosimo dotične starše, da opozore gojence na to. Šolsko vodstvo.

O III. javni produkciji gojencev „Glasbene Matice“ smo prejeli obširno in temeljito strokovnjaško poročilo, ki je priobčimo v jutrišnji številki.

Novi podružnici Jadranske banke. Zopet moremo poročati o razveseljivem pojavu našega denarstva.

Hrvatska Bohelska Štedionica, izvrstno vspevajajoč zavod v Kotoru, se fuzijonira z Jadransko banko ter bo od 1. julija naprej poslovala kot filijalka iste.

Istovčasno otvorila Jadranska banka filijalko v Metkoviću, kateri kraj je vsled svojih treh železnic ter zelo živahnih paroplovnih zvez zelo važna trgovska točka na obali Jadranskega morja.

Tako je razširila Jadranska banka mrežo svojih filijalk (Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik, Zadar) na večji del jugoslovanskega ozemlja.

Slovenska inteligenca, slovenski delavec, trgovec in obrtnik naj se naroči na „Slovenski Ilustrovani Tednik“, ki ima velik kulturni pomen, ter je Slovincem res potreben. Podpirajte ga, razširjajte ga!

Pripravljalni odsek za ustanovitev „Zveze slovenskih ljudskih knjižnic“ se na splošno željo ne vrši na dan 29. junija, a temveč 14. julija ob 10 h dopoldne v prostorih S. Gregorčičeve ljudske knjižnice v Ljubljani. Wolfova ul. 10. I.

NAROČBE za oglede naslovite na „Inseratni oddelek Edinosti“, ako želite, da bodo oglašili takoj izvršeni v našem listu.

Tržaška mala kronika.

Trst, 25. junija.

Vojna mornarica. Danes jutraj sta odpelala iz tržaške luke vojni ladji „Albatros“ in „Nautilus“.

Predzren ropar. Včeraj, ko se je zmrčilo, sta se izprehajali po trgu Giov. Batt. Vico dve dekleti, Avgusta Mott in Marija Pačić. Kar se jima približala neznanec in strga prvi zlati ovratno verižico z vrata in pobegne. Dekleti sta začeli kričati, nakar je stražnik, ki se je nahajal v bližini stekel za lopovom, ga ujel in aretirat. Bil je to Rumun Oton Giorgi, star 32 let, doma iz Simle, brezposeln slikar.

Nesreča. Včeraj popoldne je napravila večja družba dam in gospodov, med njimi tudi zakonska Mauro, ki stanujeta na Miramarski cesti št. 27, izlet v zgornjo okolico. Ko so se vračali, je gospa Maurova imela nesrečo, da se je spodtaknila, padla in se občutno poškodovala na glavi. S pomočjo avtomobila so jo prepeljali v bolnišnico, kjer so spoznali njeno stanje za nevarno, ker si je pretresla možgane. Pozneje so jo na soprogo željo prepeljali na dom.

Dober tek!

Imamo zdrav želodec in nas ne tišči v želodcu, nimamo več bolečin, odkar rabimo Fellerjeve odvajajoče Rhabarber kroglice z zn. Elsakroglice. Povemo Vam iz lastne izkušnje, poskusite jih tudi Vi, uredijo odvajanje in pospešujejo prebavljanje. 6 kroglic franko 4 krone. — Izdelovatelj lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 264 (Hrvatsko).

Poizkušeni samoumor. Včeraj popoldne so našli 16letno Evgenijo Požunovo, hčerko vratarja v oni hiši št. 21 v ul. Pondares na nekem zemljišču v ul. Aldo Manunzio nezvestno. Zaradi nesreče v ljubezni je bila octovo kisline. Prepeljali so jo v bolnišnico. Nahajala se v nevarnem stanju.

Nesreča pri delu. V tržiški ladjedelnici je včeraj popoldne padel 28letni Josip Pettener 15 metrov globoko, si zlomil desno nogo in v levo roko ter si pretresel možgane. Prepeljali so ga z avtomobilom v tržaško bolnišnico.

Koledar in vreme. — Danes: Viljem. — Jutri: Ivan in Pavel. Temperatura včeraj ob 12. opoldne + 26.4 C°. — Vreme včeraj: Vroče. Vremenska napoved za Primorsko: neizpremenjeno.

Porotno sodišče.

Predseduje dež. sodni svetnik Clarici, prisodnika dež. sod. svet. Pachor in sodnik dr. Luccardi; državni pravdnik dr. Barzal; branitelj dr. Mandić; kot sodna zdravniška izvedenca sta navzoča ces. svet. dr. Xydias in dr. Pastrovich.

Obtoženec: Josip Mazi, Josipov in Terezije roj. Zgonec, roj. v Trstu dne 20. decembra 1890. l., kat., samski, pekovski pomočnik, pismen, brez premoženja, nekaznovan, ki je obtožen,

da je dne 4. januarja 1912. l. v Trstu z namenom usmrtiti Terezijo Rijavčovo, nenadoma sprožil nanjo, ki mu je stala ob strani, dva strela iz revolverja in jo zadel z enim, da je bila ranjena na desni čeljusti, odkoder je odletela krogla proti prsim in obkličala v desni strani prsi, raztrgavši krvne žile, vsled česar je nastopila smrt Terezije Rijavčeve dne 6. januarja 1912, da je torej tako z goraj omenjenim namenom tako zahrbtno ravnal proti Tereziji Rijavčevi, da je vsled tega ravnanja sledila njena smrt;

poleg tega pa da je dne 4. januarja 1912. leta nosil s seboj revolver, ne da bi bil imel za to dovoljenje in brez dokazane potrebne obrambe, da je torej kriv

hudodelstva zavratnega umora
in prestopka nedovoljene nošnje orožja

Izrečani so bili sledeči porotniki: Bozzini Enrico, Brainovich Ermano, Clemenčič Giuseppe, Klauer Dionisio, Mosettig Adolfo, Pertot Josip, Ponikvar Fran, Rosman Fran, Stetev Giovanni, Slavich Stefan Ignac, Trevisini Giorgio; namestnika Cambon Ugo in Stranj Jakob.

Obtožnica

prilpoveduje, da je dne 4. januarja okrog 3 pop. vodja finančne straže Schreier videl, ko je bil v službi v Kolonji, prihajati od Škorklje sem nekega mladeniča in dekle. Ustavila sta se pri gozdu, in mladenič je potegnil dekle, ki se je branilo, v gozd. Kake pol ure pozneje so slišali ljudje iz gozda strele. Prihitevši tja, so videli priteči iz gozda dekle, krvaveče v lice. Ko je prišlo do ljudi, se je zgrudila nekemu od njih v naročje. V bližini pa so našli na tleh ležečega mladeniča, ki je krvavel iz nosa in ust.

Ranjenca so prepeljali v tržaško bolnišnico, kjer so dekle operirali, da bi jo rešili smrti, toda ves trud zdravnikov je bil zaman: ranjenka, ki je bila 24letna Terezija Rijavčeva, služkinja pri gospodični Franciški Müllerjevi v Škorklji št. 223, je umrla dne 6. januarja 1912. l. zjutraj.

Dan prej jo je zaslišal preiskovalni sodnik, kateremu je povedala, da je dne 4. januarja šla z Josipom Mazjem peš v Kolonjo. Mazi da ji je odkrival svojo ljubezen, ona pa da mu je dala razumeti, da jo njegova ljubezen pušča ravnodušno, ker je on udan pijači. Razjarjen radi te izjave, je nenadoma ustrelil nanjo dvakrat z revolverjem v brado, potem pa si je sprožil strel v usta. Obtoženec da ji je večkrat grozil z usmrtništvom. Tedaj je bil trezen. Zatrnila je tudi, da se nikakor ni strinjala z njim, da bi ji vzel življenje, vendar pa da mu odpuščala, ker jo je imel tako zelo rad.

Ranjenka je zagotavljala še v svojih zadnjih trenotkih strežnicam v bolnišnici z vso odločnostjo, da ni hotela umreti, temveč da jo je ljubelec ustrelil zavrato.

Današnji obtoženec je izpovedal preiskovalnemu sodniku, ko je bil zaslišal v bolnišnici, da je imel z Rijavčovo ljubezensko razmerje kakih devet mesecev in da jo je imel zelo rad, dočim pa je ona kmalu začela kazati, da ga ne ljubi več, vsled česar jo je sklenil usmrtiti. Priporočeval je, da je tisti dan šel z Rijavčovo na sprehod na kolonjski hrib in da je tamkaj, hoteč usmrtiti njo in sebe, ustrelil dvakrat nenadoma nanjo, potem pa še sam sebe v usta.

Ko je prišel ozdravljen iz bolnišnice, je bil ponovno zaslišan in je izpovedal prvotno izpovedbo, trdeč, da je tedaj očital Rijavčevi nezvestobo, nakar mu je zaklicala ona: „Dobro, ubij me!“ Te besede je tolmačil tako, da je bilo dekle pripravljeno umreti skupaj z njim.

Obtožnica poudarja, da druga izpovedba ne odgovarja resnici, temveč prva.

Zdravniki so konstatirali, da obtoženec ni duševno bolan in tudi ni bil ob času zločina; v trenutku, ko je storil zločin, se ni nahajal v stanju bolne razdraženosti, niti težkega zmotenja čutov.

Zasliševanje obtoženca.

Obtoženec je priznal, da je storil očitano dejanje v namenu, da bi usmrtil Rijavčovo. Priznava svojo krivdo.

Spoznal je Rijavčovo meseca marca ali aprila lanskega leta. Dekle mu je bilo takoj simpatično. Pisal ji je pismo, na katero pa mu ni odgovorila, po velikosti pa mu je poslala dve razglednici. Ščasoma je začela kazati več ljubezni do njega, vendar pa je zopet popuščala, tako, da je prišlo tuptam do prepira med njima, ker ji je on očital, da ga ne ljubi in da je celo sumil, da ljubi koga drugega. Pred Božičem mu je darovala lepo listnico.

Obtoženec je odgovarjal sede, ker je precej oslabilen vključ visoki in krepki postavi. Odgovarjal je tudi le na predsednikova vprašanja popolnoma kratko, večkrat tudi samo s kimanjem. Potrdil je, da je bil pač ljubosumen, zanikal pa je, a bi bilo res, kar je tudi enkrat povedal preiskovalnemu sodniku, da je bila Rijavčeva spoznamna z njim za smrt, pač pa da je edino res, da ji je on ostro očital, da mu „dela roge“ in da je nato ona vzkliknila: „Jaz sem ti zvesta, pa me ubij!“ nakar je streljal nanjo. Odločno je tudi zagotavljal, da je imel usmrtiti samega sebe. V ostalem je izpovedal, kakor je opisano v obtožnici. Na tozadevno vprašanje je povedal, da je bil strasten kadilec in da je pokadil na dan 40 do 50 cigaret. Čital je mnogo in to večnoma romane. Po rani, ki mu jo je prizdela krogla, čuti hude posledice. Na levo oko ne vidi nič, na desno pa le slabo. Včasih mu postaja popolnoma temno pred očmi. Leve noge tudi ne more rabiti tako, kakor prej.

Nato je čital predsednik izpovedbo Rijavčeve, ki jo je podala dan po zločinu, dne 5. januarja preiskovalnemu sodniku v bolnišnici, in zdravniško poročilo o raztelesenju Rijavčeve in o obtožencu, kateremu je ostala krogla v možganih, ne da bi jo mogli izvleči iz njih.

Dne 1. januarja je pisal obtoženec svojim staršem pismo, v katerem se je poslavljaval od njih, hoteč se sam usmrtiti. Naravnost klasična pa so ljubavna pisma, ki sta si jih pisala obtoženec in umorjenka. „Tesoro mio! — Mia adorata Gina!“ tako je navadno nazival obtoženec svojo ljubimko.

„Vedi, da te ljubim bolj, kakor samega sebe, moj zaklad! Da, preveč! Včeraj sem videl ljubezen, ki mi jo izkazuješ, da mi ni mogoče misliti, da bi mogla ti na tak način hliniti ljubezen. — In sedaj razumem tudi vzrok, da nočeš z menoj. Če nisem vreden Tvoje ljubezni, mi povej in ne daj mi trpeti na tak način.“

Zakaj si me začarala s svojimi vročimi poljubi in svojimi morilnimi očmi.“

V drugem odstavku pravi: „Če hočeš ohraniti življenje tistemu, ki tako ljubi...“

„Z onimi besedami si me zadela v dno srca...“

„Tako boš zadovoljna, ko me najdeš na odru, v najglobljem, večnem snu, in srečna boš ti, dočim pa ti dajesh meni le trpeti.“

„Pošiljam Vam dolg poljub na Vaš beli vrat, enega pa na Vaša škriatasta usta.“

„Moja sladka Gina! Vem, vem sicer, da me ljubiš, a vzlic temu moje srce ni mirno...“

Rijavčeva pa je odpisovala na te izlive ljubezni z razglednicami kakor n. pr.:

„Najprisrčnejše pozdrave od tiste, ki Vas tako ljubi in vedno misli na Vas! — Gina.“

Večina teh pozdravov je v verzih, seveda italijanskih, kakor n. pr.:

„Giuseppe del mio cuore,
Voi siete gioia di mia vita,
a voi penso tutte le ore,
e per Voi sono afflitta.“

„Draga lastavička, ki letiš po zraku, poleti preko pustega morja, poišči hišo, kjer počiva moj dragi... vroči mu moje iskrene pozdrave in poljube.“

„Va cartolina,
che l'aria ti mena
t'ho scritta col cuore
e non colla pena.“

Dopisovala sta si sploh izključno v italijanski. Tudi obtoženčovo pismo staršem je italijansko in se odlikuje z naravnost lepo italijanščino.

Zasliševanje prič.

Kot priče so bili zaslišani trije finančni revidenti, ki so prvi bili na licu mesta, kjer je izvršil obtoženec svoj čin, potem dva strežnika rešilne postaje, ki sta prišla po oba obstrelenca in dve bolnišniški strežkinji (ena od njih židinja), so izpovedali v smislu obtožnice. Strežkinjama je povedala Rijavčeva, da jo je njen zaročenec ustrelil in sicer zavrato, da ni hotela umreti.

Priči Irmil Gorenčevi je pravila, da hoče prekiniti ljubavno razmerje z Mazjem, ker se ga boji, ko ji vedno grozi z revolverjem.

Ko je prečital predsednik nekaj izpovedb prič, je prekinil razpravo ob 2 popoldne.

Popoldanska razprava.

Priča Ivan Elja Rijavec, oče pok. Rijavca (govori slovenski, tolmači predsednik) izpove, da ga je pokojna tu in tam podpirala. Pravi, naj mu obtoženec povrne škodo in on mu odpusti. Na predsednikovo opazko, da je tudi obtoženec ubog delavec, ki nima ničesar, je priča izjavil, da obto-

Novi dohodi za pomlad in leto!

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici

v TRSTU, Via Barriera vecchia 38 in Via del Rettori 1,
v GORICI, na Starem trgu 1. — V SPLITU, ul. Star. suda 314.
naznanja slav. občinstvu, da je preskrbela svoje prodajalne
s svežim poletnim, črnim in barvanim obuvalom ličnega kroja in dela
ter finega in trpežnega usnja.

Pozor! Priporočam slavn. občinstvu mojo

bogato zalogo šivalnih strojev

s svetovno znano znamko original Pfaff, Gritzner in Singer.
Dalje za čevljarje orig. Dürkopp, jamčim od 5—10 let.

Dvokolesa z znamko Joh. Puch, Premier, Regent in Humber opremljenimi z žičnimi črevi (Schlathrub Pneumatic) ali z navadnim črevom. — Stiskalnice in mlne za grozdje in slamo.

Popravljajo se zgoraj navedeni predmeti najceneje, tudi pisalni stroji in gramofoni. — Moje stare posleje ne pozna konkurence. — Udani SVOJI K SVOJIM!

Jos. Dekleva

Gorica, ulica hupelca št. 1.

Bežim,

da kupim „Slovenski Ilustrovani Tednik“, ki priobčuje tako zanimive slike in lepe romane, da brez njega več biti ne morem.

Dr. Fran Korsano

Specijalist za sifilitične in kožne bolezni
ima svoj

AMBULATORIJ

v TRSTU, v ulici San Nicolò št. 9 (nas
Jadransko banke).

Sprejema od 12. do 1. in 6.1/2 do 6.1/2 pop

TEODOR KORN

Trst, ul. Miramar št. 65

Stavbeni in galanterijski klepar. —
Pokrivač streh vsake vrste.

PREJEMAJO SE VSAKOVRSNA

DELA IN POPRAVE

PO NIZKIH CENAH.

:: Delo dobro in z jamčenjem. ::

Telef. 25-26. □ Poslovodja: Franje Jenke.

Dr. Pečnik

Trst, via S. Caterina št. 1

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni:

8—9 & 2—3 in špecialist za kožne in

-- vodne (spolne) bolezni: 11 1/2 — 1. --

Pristna brnska sukna

pomladna in poletna sezona 1912.

Odresek 3'10 m dolg { 1 odrezek 7 kron
1 odrezek 10 kron
1 odrezek 15 kron
(suknja, telovnik, hlače) 1 odrezek 17 kron
+++ samo +++ 1 odrezek 20 kron

Odresek za salonsko obleko 20 kron, kakor
tudi površnike, tur. lodne, svilene kamgovme
itd. pošilja po tov. cenah realna in solidna,
dobro znana zaloga sukna

Siegel - Imhof - Brunn (Brno).

Vzorci gratis in franko.

Ugodnosti privatnih odjemalcev, naročevati
sukna naravnost pri tvrdki Siegel - Imhof na
tovarniškem mestu so velike stalne, nizke
cene. Velik izbor. Uzorna, pazljiva postrežba
tudi malih naročil v svežem blagu.

Alla città di Trieste

Via Giosuè Carducci št. 40

(ex via Torrente).

Ob priliki birme

!! velikanski dohodi !!
izgotovljenih oblek za dečke.

Obleke za odrasle vsake vrste in cene. Zaloga
inozemskega in domačega blaga. Sprejemajo
se naročila za obleke po meri.

Alla città di Trieste

Via Giosuè Carducci št. 40

(ex via Torrente).

Nova slovenska trgovina

izgotovljenih oblek

domačega in inozemskega blaga za moške obleke

MARTIN SKAPIN, TRST, ulica Arcata št. 19

Moške obleke od K 14 dalje, deške obleke od K 11 dalje, plat. obleke, vestalje,
srajce, malje, sp. hlače itd. Specijaliteta hlače za delavce domačega izdelka.
Napravljajo se obleke po meri vsakovrstnega kroja. Cene absolutno konkurenčne.

PORTO APOLLO

Veliko kopa'lišče prvega reda s hotelom, restavracijo in kavarno.

50 elegantno urejenih sob. --

50 udobnih kabin za kopanje.

IZOLA

Največji komfort. Zmerne cene

Enrico Ravasini.

Velikona ke za-
loge manifik-
turnega blaga

M. AITE

V likonsk za-
loge manifik-
turnega blaga

ulica Nuova 36 s podružnico ulica Nuova 38, vogal S. Lazzaro

Naznanja svojim cenj. odjemalcem in slav. občinstvu, da prodaja zaradi prenapolnenja blaga po zelo znižanih cenah manifikturno blago vsake vrste za pomladansko in poletno sezono in sicer: velika izbira volnenega blaga za ženske in moške obleke. Zefir, voile, perkal in batist vse v najmodnejših barvah, kakor tudi ogromne zaloge vsakovrstnega perila na meter platnenega in bombaževnega blaga. Trilži, žima in volna za žimnice, (matrace), posteljna pogrinjala in vsakovrstna zagrinjala bele in barvane. Velikanska izbira narejenega perila za ženske in sicer: srajce, pletenice, ovratnike, ovratnice itd., vse po najzmernejših cenah.

Razne solle, okraski in drobnine za šivilje in tudi krojače.

Vse blago iz najprvih tovarni

Cene nižje od vsake konkurence

žencu odpušča in ne zahteva nikake odškodnine.

Priča Marija Mazi, sestra obtoženca izpove, da ko je njen brat bil enkrat dlje časa bolar, ga je obiskala Rijavčeva vsak dan in tudi po dvakrat na dan. Brat je bil v pokojno zelo zaljubljen. Prišlo je med njima včasih do prepira, kakor je to že navada pri zaljubljenih. Obtoženec je rekel, da mora biti njegova Rijavčeva ali nobena.

Priča Marija Rijavčeva, sestra pokojne izpove, da sta se njena sestra in obtoženec večkrat sprla, ker sta bila eden na drugega ljubosumna. Sestra se je v zadnjem času večkrat pritoževala, da Mazi pusti ves zaslužek v gostilni. Ko mu je sestra to očitala, je obljubil, da ne bo več zopraviljal. Pokojna je pričela tudi povedala, da ji je Mazi dva ali trikrat grozil z revolverjem. Ko je priča obiskala pokojnico v bolnišnici, tu ni mogla govoriti, a je napisala na en listek, da je Mazi lopov.

Priča Anton Beber, pekovski mojster, pri katerem je bil Mazi zaposlen, izpove da je bil ta jako pridni delavec, dokler ni dobil ljubice. Ko se je zaljubil, pa je postal ves drugačen in alkoholik. Priča je svetoval obtoženecu, naj pusti Rijavčevu, ki ni za njega, a Mazi je odgovoril: Ali ona, ali nobena. Enkrat je obtoženec tudi rekel, da ubije najprvo njo in potem sebe.

Priča Franciška Miller, pri kateri je bila pok. Rijavčeva uslužbena, izpove, da se je ta v zadnjem času mnogokrat pritoževala, da je Mazi grozil s smrtjo. Pokojnica je bila dobra in delavna deklica; imela je vse dobre lastnosti.

Priča Mariji Sancin je pok. Rijavec štiri tedne, predno jo je Mazi ubil, pokazal revolver, ter ji povedala, da ga je prejšnji večer vzela Mazi, ker ji je grozil s smrtjo.

Priča Josip Mahnič je prijatelj Mazi, še od mladih nog. Pripoveduje kako sta se seznanila Mazi in Rijavec, ter o razmerju med obema, raznih preprih itd. Nekoga dne mu je Mazi rekel, da je naveličan živeti, da se popelje v Ljubljano, ter ustrelil v vlaku. Mazi je bil vedno trezen, a zelo nervozen. Po priliki štiri tedne pred činom mu je Mazi pripovedoval, da je sanjal, da je videl v neki sobi Rijavčevu z nekim možkim. Oa je skočil v sobo in zabodel oba s stiletom. Od tedaj obtoženec ni imel več veselja do dela in je drugače bil ves iz sebe.

Ko se je zaslila ta priča, je predsednik ob 8.40 zvečer prekinil razpravo, ter naznanil, da nadaljuje danes ob 9.

Društvene vesti.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstvu.

Prepričani smo bili sicer, da ima vzvišena sokolska ideja med našim narodom mnogo prijateljev in podprateljev, ali pri vsem tem so nas presenetile prirčne simpatije, ki jih je ogromno naše občinstvo izkazovalo „Sokolu“ na zadnji veličastni sokolski slavnosti na Opčinah.

V čast zavednemu narodu našemu ter „Sokolu“ v ponos in vzpodbudo se je izvršila ta slavnost!

Zato si štejemo v prijetno dolžnost, najiskrenejše zahvaliti se vsem onim, ki so na katerikoli način pripomogli, da se je ta slavnost tako veličastno izvršila.

Posebno zahvalo smo dolžni našim velicenjenim narodnim damam, ki so s svojo neutrudljivo in res požrtvovalno delavnostjo pripomogle k dobremu uspehu. Prirčna hvala nadalje vrlim pevcem pevskih društev: „Jugoslovanskih Železničarjev“, „Trsta“ in „Adrije“ za njih lepo petje, kakor tudi vsem onim prijateljem „Sokola“, ki so kaj darovali za damski paviljon in kolo sreče.

Konečno pa bodi izrečena prirčna zahvala vsemu slovanskemu občinstvu, ki se je radovoljno odzvalo našemu vabilu ter s svojo navzočnostjo pripomoglo posebno še k veličastnemu moralnemu uspehu.

„Sokol“ teh izkazanih mu simpatij in ljubavi ne pozabi; korakal bo i nadalje s čim večim ponosom in navdušenjem začrtano mu pot, ki vodi narod naš tu ob sinji Adriji do boljših dni!

Na zdar!

Odbor za preditev Sokolske slavnosti na Opčinah.

Pevski zbor „Glasbene Matice“ v Trstu. Danes terek zvečer pevska vaja za moški zbor. Prosim točno in pošteno udeležbo.

Pevovodja.

„Trgovsko - izobraževalno društvo“ ima nocoj ob navadni uri sejo. Odsek Tržaškega „Sokola“ v Barkovljah. Zaradi vročine se vpelje sledeča izprememba v urniku: moški naraščaj terek in petek od 5.30—6.30. Ženski naraščaj ob sredah in sobotah ob istih urah.

Učiti društvo ima v četrtek izredno občno zborovanje na Acquedotto ob 5.30, s sledečim dnevnim redom:

Pogovor a) o najemu društvenih prostorov in b) o ustanovitvi knjižnice. Potrebno je, da se tega zborovanja udeleže vsi udje; kdor ne pride, naj se izjavi pisмено (o točki a in b), drugače je vezan na sklep občnega zbora.

Nar. del. organizacija.

— Skupina zidarjev NDO naznanja tov. zidarjem in sl. občinstvu, da priredi v nede-

ljo dne 30. t. m. veliko veselico z godbo, petjem, tombolo, šaljivo pošto in plesom v konsumnem društvu „alla Riviera“ v Barkovljah. Slovensko občinstvo in slavna društva opozarjamo že danes na to prvo zidarsko slavnost. Program objavimo pravočasno.

Vesti iz Goriške.

Iz Šmarji pri Ajdovščini. Lepo narodno veselico priredi dne 30. junija t. l. CM podružnica s sodelovanjem bralnega in pevskega društva „Školj“. Ker je morebitni dobiček namenjen v prvi vrsti naši prekornisti CMD, zato že sedaj trka na rodoljubna srca, da dajo ta dan duška svoji narodni zavesti s tem, da se v prav lepem številu udeležijo te veselice ter da položijo: Majhen dar domu na altar.

MALI OGLASI

MALI OGLASI so računane po 4 slov. beseda. Manjše tiskane besede se računajo enaki več. Najmanjša priložnost stane 40 slov. Priča se takoj in enkrat.

V najem se odda takoj meblirana soba, eventualno z 2 posteljama. Conti 24, II. pt. 16. 1342

Radi bolezni oddam bogato urjeno gostilno za 700 kron. Majhni stroški. Naslov pove in ser. oddetek Edinosti. 1343

Lepa meblirana soba se odda v najem. Ulica S. Marco 4, III. n. 1310

15-16 letnega inteligentnega dečka 18cm za sladčeno in pekarno kot vajenca v prodajalni. Naslov po e Inzeratni oddetek Edinosti. Predstaviti se tre a d. 25. t. m. (1334)

Josip Štolfa mizararski mojster, Trst, ulica Belvedere št. 10. — Izvršuje vsakovrstna mizararska dela. 793

Stalni krajevni agenti zmožni nem. — šine se sprejmejo ali pa nastanijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih sreč v Avstro-Ogrski. — Ponudbe pod „Merkur“. Brno Neugasse 20. 244

Josip Gregorič, ulica dell'Olmo 3, v Trstu prip. roča slavnu občinstvu tu in na deželi svojo dobroznano trgovino jestvin in zaloga vsakovrstnega olja; po naročilu se pošilja tudi na dom; hvaležni pozdrav. 1160

Moderne spalne sobe ter vsakovrstno delo izdeluje M. Majcen, mizar, ulica Belvedere 28, ogel Torquato Tasso. 558

Knjigoveznica ANTON REPENŠEK je edina slovenska knjigoveznica v Trstu, ulica Cecilia št. 9. — Izdeluje vsa knjigoveška prirota in fina dela točno in po konkurenčnih cenah. 1716

Zaloga obuvala in lastna delavnica

Pahor :: TRST :: ulica Arcata 19.

Velika izbira čevljev za moške, ženske in otroke. — Sprejema naročila po meri ter tudi popravlja :: po jako nizkih in zmernih cenah.

Hans Scheidler zobotehnik

bivši: prvi Dr. Ferdinanda Tanzer zobotehnik Sprejema od 9—1 in od 3—6. 575 Trst, Piazza C. G. Idoni št. II

ALEKS. FRANC. MAYER - TRST žgalnica kave TELEFON 1743.

Najbojši vir za dobivanje pečene kave.

Dobro jutro! Kam pa kam? „Grem kupit par čevljev.“ — „Ako hočete biti dobro postreženi, Vam svetujem, da greste v ulico Riborgo št. 31“

(„Al buon Operaio“)

tam dobite vsakovrstno obuvalo od najfinejše do najnavadnejše vrste po nizki ceni. SVOJIM! — Priporoča se lastnik M. IVANČIČ

Za one, ki naročajo oglase

Oglase (Inzerate) treba naslovljati na Uredništvo lista, in ne na Tiskarno „Edinost“, ne na „Narodni Dom“ in ne na „Hotel Balkan“ v Trstu, ampak edino na „Inzeratni oddetek“ našega lista ali na Upravo.

Uredništvo, Tiskarna, Narodni dom in Hotel Balkan nimajo s oglasi nikakega opravila.

To naj si dobro zapomnijo oni, ki naročajo oglase v našem listu in želé, da bodo isti točno uvrščeni. —

Tiskarna „Edinost“ v Trstu vpisana zadruga z omejenim poroštvom.

Vabilo

IV. redni občni zbor

ki se bo vršil

v ponedeljek 8. julija 1912.

ob pol 8. uri zvečer v pisarni odvetnikov dra. Gustava Gregorina in dra. Edvarda Slavika (ulica Giorgio Galatti št. 20, II. nadstropje).

DNEVNI RED:

1. Predložanje letnih računov;
2. Pri dlogi o razdelitvi čistega dobička in sklepanje o tem;
3. Volitev načelnistva;
4. Sučajnosti.

Opomba. Ker je bil občni zbor sklican z i tim dnevnim redom na 24. t. m. nesklepčno, bo gornji občni zbor v sušilu zadržanih pravil sklepčen ob vsakem številu navzočih zadržnikov.

Načelnistvo.

Sprejme se

komptoaristinja

s prakso, zmožna slovenskega, italijan. in nemškega jezika. Pismene ponudbe pod „Komptoaristinja 1346“ na Ins. odd. Edinosti.

Naznanilo.

„Tržaško podp. in bralno društvo“ se radi prezidave hiše, kjer ima sedaj svoj urad,

preseli

z dnem 24. avgusta t. l. v nove prostore v hiši ulica Torre bianca 41. I nadstr. vogal sv. Lazara.

Pri zdravju + Alla Salute

GIOVANNI SAMBO

TRST - borzni trg št. 14 - TRST (zraven kavarni Franca)

Pod vodstvom GUSTAVA GÁLA.

Higijenski predmeti tucat po kron 2, 4, 6, 8, 10-16. Diskretne pošiljave na d. želo, poštnine prosto. Če se pošlje denar naprej. Načelje: elastične nogavice in obveze za skrčene žile, pas vi, suspenzorji, zračni. Predmeti za bolnike. Vsakovrstni predmeti iz gumija, pete, rjuhe iz gumija, pokrivala za kopeh, banje in posode, cevi iz gumij, irrigatorji itd. id. Nepremčljivi, pristni angleški površniki. Konkurenčne cene. po meri Konkurenčne cene.

Odprla se je

nova pekarna

s prodajo sladčic, raznih vln in likerjev v bottljah

v Trstu, ulica Raffineria 9.

Priporoča se udani voditelj

Serafin Siega.

Radi preselitve

je na prodaj vse obstoječe blago v trgovini

VALERIANA POKUSTA Jun.

ulica S. Antonio 2

po znižanih cenah. — IZBOR predmetov za gospe in gospe, kakor tudi umetnin in galanterij.

Mleko

sveže, pasterizirano, najboljša vrste, garantirano da pride sveže na postajo v Trst, enoletni išče se. Ponudbe in zaključek pogoje poslati pod „PASTEUR“ na Inzeratni oddetek Edinosti, Trst, ul. Giorgio Galatti 20.

ZALOGA

ovsa in sena

beneških in ogrskih otrobov, slame, turščice, drobnih otrobov.

SPECIJALITETA:

oves za seme, priprave za hleve itd. Blago prve vrste. Zelo ugodne cene.

Giosué Crucchiatti via Giulia 33. — Telefon 313 X/IV.

ANTON BARUCCA

MIZARSKI MOJSTER

Trst, ulica San Francesco d'Assisi 2.

Specialist za popraviljanje roulet na oknih.

Na željo se menjajo pasovi in zmeti. Jamči za popolno delo in se ne boji konkurence.

Zdravljenje krvi!

Čaj „Tisočeri svet“ (Millefiori) Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če pete v želodcu, kakor proti slabemu prebavljenju in hemoroidam. — Jeden omot za zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odlikovani lekarni PRAXMARER - „AI DUE MORI“ Trst (mestna hiša) — Telef. 377. Poštne pošiljave se izvršujejo takoj in franco ako se dopolnjeno 1-10.

Gostilna „All'areoplano“

(Pri zrakoplovu)

Trst, ulica Sv. Marka št. 15.

Toči se dalmatinsko vino, črno, belo ter DREHERJEVO PIVO.

Priporoča se cenj. občinstvu za obilen obisk Svoji k svojim! ANTON NAZOR.

Zaloga obuvala in lastna delavnica

PAVEL VISINTINI

Trst, ul. Giosue Carducci 31.

Velika izbira modnih in teniskih čevljev. — Po pravici se izvršujejo točno in po meri po zmernih cenah

PRODAJALNA

manufakturnega blaga

Izbera borgeta, perila in drobnarije za šivilje

FRAN KOCIJAN

TRST, ulica Molina vento št. 17 TRST.

Tržaška posojilnica in hranilnica

V lastni hiši.

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Telefon št. 952.

Trst, Piazza Caserma 2, I. n. (uhod po glavnih stopnicah).

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje 4 1/4 % Mental davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po eno krono. Posojila daje na vsakršno po dogovoru Na menjico po 6 % na zastave po 5 1/2 % in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru. Uradne ure: od 9.—12. ure dopoldne in od 3.—5. popoldne. Izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt. Poštno-hranilniški račun 816-004.

Ima najmodernejše urejene varnostne celice za shranje vrednost. papirjev, listin itd. kakor tudi hranilne pečice, s katerimi se najuspešneje navaja štediti svojo deco.